

Informatiebrief voor de deelnemers

De sociale impact van seksueel geweld bij volwassenen

MULTI-FAMILY MEMBER INTERVIEW STUDY

Beste,

U wordt uitgenodigd om deel te nemen aan een studie. Neem, voor u beslist deel te nemen aan deze studie, voldoende tijd om deze informatiebrief aandachtig te lezen en dit te bespreken met de onderzoeker. Neem ook de tijd om vragen te stellen indien er onduidelijkheden zijn of indien u bijkomende informatie wenst. Dit proces wordt 'informed consent' of 'geïnformeerde toestemming' genoemd. Eens u besloten heeft om deel te nemen aan de studie zal men u vragen om het toestemmingsformulier achteraan te ondertekenen.

Achtergrond

Seksueel geweld (ook wel seksueel grensoverschrijdend gedrag genoemd) wordt beschouwd als elke vorm van ongewenst seksueel gedrag. Het kan gaan om: een ongewenste opmerking, gedwongen naar iets seksueel kijken, ongewenst bekeken worden, ongewilde betasting van bepaalde lichaamsdelen, (poging tot) ongewilde penetratie. Het meemaken van seksueel geweld als volwassen man of vrouw is vaak een ingrijpende gebeurtenis en kan psychische gevolgen op korte en lange termijn met zich mee brengen. Deze gevolgen kunnen negatief zijn (zoals een verminderde slaap of het voortdurend herbeleven van wat je meegemaakt hebt). In sommige gevallen kan het meemaken van seksueel geweld achteraf ook gepaard gaan met meer appreciatie voor het leven. Je kan dan het gevoel hebben dat je er sterker uitgekomen bent. Hoe dit precies gebeurt is onduidelijk. Deze studie heeft tot doel hierop antwoorden te vinden.

Wie seksueel geweld heeft meegemaakt kan ervoor kiezen om dit te vertellen aan de partner, vrienden, familie, politie, arts of psycholoog. Zij kunnen op heel wat verschillende wijzen reageren. Soms kan dit helpend zijn. Soms ook niet. En soms kies je ervoor om helemaal niets te zeggen. Maar ook zwijgen kan moeilijk zijn.

Naast gevolgen voor het psychisch welzijn, kan seksueel geweld ook een invloed uitoefenen op je relaties met belangrijke anderen in je leven. Je verwacht misschien meer steun, je voelt een hechtere band, je hebt tijd nodig voor jezelf, of de ervaringen van geweld ondermijnen je relatie met anderen.

Onderzoek naar dit thema is echter ontzettend zeldzaam. Meer kennis hierover is onontbeerlijk wanneer we mensen die seksueel geweld ervaren hebben, en belangrijke anderen in hun omgeving beter willen ondersteunen. Daarom zal ik in mijn doctoraatsonderzoek nagaan wat de psychische én sociale veranderingen zijn na seksueel geweld, hoe deze tot stand komen en hoe men het seksueel geweld een plaats kan geven.

Doel van deze studie

Om dit te onderzoeken voer ik als lid van het Familylab van de Vakgroep Experimenteel-Klinische en Gezondheidspsychologie (Faculteit Psychologie en Pedagogische Wetenschappen, Universiteit Gent) verschillende studies uit bij volwassen mannen en vrouwen die na hun 16 jaar eender welke vorm van seksueel geweld meemaakten. Eén van deze studies is een interviewstudie die nagaat of en hoe het ervaren seksueel geweld de partnerrelatie beïnvloedt. De bedoeling is dat er één interview afgenomen wordt met diegene die seksueel geweld ervaren heeft en één interview met diens partner. Elk interview duurt ongeveer één à twee uur.

Deze studie werd vooraf goedgekeurd door een onafhankelijke Commissie voor Medische Ethiek verbonden aan het Universitair Ziekenhuis van Gent en de Universiteit Gent. De studie wordt uitgevoerd volgens de richtlijnen voor de goede klinische praktijk (ICH/GCP) en de verklaring van Helsinki opgesteld ter bescherming van mensen deelnemend aan klinische studies.

Deze verzameling van gegevens wordt uitgevoerd onder supervisie van Prof. Dr. Lesley Verhofstadt en Prof. Dr. Kasia Uzieblo.

Toestemming en weigering

De deelname aan deze studie is volledig vrijwillig. Belangrijk te weten is dat niemand verplicht wordt om vragen te beantwoorden. U kiest volledig zelf wat u wil vertellen en wat u voor zichzelf houdt. U kunt weigeren om bepaalde vragen te beantwoorden of u kan beslissen om te stoppen met het interview zonder dat u hiervoor een reden moet opgeven.

Voordelen en kosten

Deelname aan deze studie brengt voor u waarschijnlijk geen medisch of ander voordeel met zich mee. De verkregen resultaten kunnen echter leiden tot nieuwe inzichten in de sociale of relationele impact van seksueel geweld. Dit kan op zijn beurt de hulpverleners informeren in het omgaan met mensen die seksueel geweld ervaren hebben en hun naasten.

Wie beslist om aan deze studie deel te nemen dient te beseffen dat het deelnemen aan dit interview bepaalde herinneringen of gevoelens kunnen oproepen die mogelijk als onprettig of zelfs traumatisch ervaren kunnen worden. We willen daarom nogmaals benadrukken dat niemand zich verplicht mag voelen om deel te nemen aan het interview gesprek. Wie beslist om deel te nemen kan op elk moment, zonder enige reden te vermelden, de deelname stopzetten. Wie na deelname moeilijkheden ervaart kan steeds terecht bij verschillende hulpverleningsinstanties. U kan bellen naar [1712](tel:1712) (hulplijn voor iedereen die vragen heeft over geweld) of naar [106](tel:106) (Teleonthaal). U kan contact opnemen met één van de Zorgcentra na Seksueel Geweld ([09 332 80 80](tel:093328080)) of de Spoedpsychiatrie UZ Gent ([09 332 43 94](tel:093324394)). U kan ook steeds surfen naar www.seksueelgeweld.be voor meer informatie over alles wat met seksueel geweld te maken heeft of om 24/7 te chatten met een medewerker. In geval van nood belt u steeds [112](tel:112).

Indien u afkomstig bent van Nederland kan u terecht bij het Centrum Seksueel Geweld voor informatie over hulp voor uzelf (korter of langer dan 7 dagen geleden) of voor een ander. Dit kan telefonisch ([0800-0188](tel:08000188)) of via chat (www.centrumseksueelgeweld.nl). Ook bij slachtofferhulp kan men telefonisch terecht ([09 000 101](tel:09000101)) of via de chat (www.slachtofferhulp.nl). In geval van nood belt u steeds [112](tel:112).

Indien u tijdens of na deelname ongemakken ervaart, gelieve de onderzoeksleider (Dagmar Stockman) hiervan op de hoogte te brengen. Zij zal u doorverwijzen en desgewenst vergezellen naar de juiste hulpverleningsinstantie. Na afloop van het interview zal u nog een aantal keer gecontacteerd worden om na te gaan hoe u het interview beleefd heeft en of u enig ongemak ervaart.

Vertrouwelijkheid

In overeenstemming met de Algemene Verordening Gegevensbescherming (of GDPR) (EU) 2016/679 van 27 april 2016 die vanaf 25 mei 2018 in voege is, betreffende de bescherming van natuurlijke personen in verband met de verwerking van persoonsgegevens en betreffende het vrije verkeer van die gegevens, zal uw persoonlijke levenssfeer worden gerespecteerd. Elk onjuist gegeven kan op uw verzoek verbeterd worden.

De types persoonsgegevens die verzameld worden in het kader van deze studie zijn e-mailadressen, demografische gegevens, vragenlijstgegevens over seksueel geweld en antwoorden op vragen over de impact van en hoe men omging met de ervaring van seksueel geweld.

Alles wat binnen het interview gesprek gezegd wordt, wordt vertrouwelijk behandeld. Enkel indien er reëel en onmiddellijk gevaar dreigt voor uzelf of anderen zal ik genoodzaakt worden om [1712](#) te contacteren. Het interviewgesprek zelf wordt opgenomen via Zoom. Dit gebeurt door middel van een video- en audio-opname. De video-opname wordt vertrouwelijk bewaard in een met wachtwoord beveiligde map op de server van de Universiteit Gent. Deze is enkel toegankelijk voor de hoofdonderzoeker en dient om onduidelijkheden in de audio-opname interview te verduidelijken (bv. wanneer iets onverstaanbaar is kan door middel van liplezen hetgeen gezegd werd afgeleid worden). Een afzonderlijke audio-opname wordt achteraf gepseudonimiseerd uitgetypt door een masterstudent klinische psychologie. Pseudonomisering wil zeggen dat elke verwijzing in het gesprek die mogelijk tot herkenning kan leiden wordt vervangen door een pseudoniem (bv. steden, scholen, namen, ...). Na de pseudonomisering zal enkel u, ik en desbetreffende student de koppeling tussen het pseudoniem en de werkelijke gegevens kunnen maken. Deze student zal een formulier getekend hebben met betrekking tot het confidentieel behandelen van deze informatie. De interviewopnames zullen opgeslagen worden in een met wachtwoord beveiligde map op de server van de Universiteit Gent. De uitgetypte transcripten en vragenlijstinformatie worden met een wachtwoord beveiligd en opgeslagen op de server van de Universiteit Gent.

Enkel de gepseudonimiseerde gegevens (zoals bijvoorbeeld korte citaten uit het interview zonder persoonlijke informatie) zullen gebruikt worden in alle documentatie, rapporten of publicaties (in medische tijdschriften of congressen) over de studie. Ondanks wij ons best doen om citaten zo veel mogelijk te pseudonomiseren, kan het voorkomen dat uw partner of belangrijke anderen in uw leven bepaalde zaken kunnen herkennen. Daarom zullen wij, voordat wij beslissen een citaat te gebruiken, u contacteren, indien u dat wil. Vertrouwelijkheid van uw gegevens wordt dus steeds gegarandeerd. Zowel persoonlijke gegevens als gegevens aangaande uw gezondheid zullen verwerkt en bewaard worden gedurende minstens 20 jaar. De verwerkingsverantwoordelijke van de gegevens ben ik, de hoofdonderzoeker, Dagmar Stockman. Mijn onderzoeksteam zal toegang krijgen tot uw persoonsgegevens. De Data Protection Officer kan u desgewenst meer informatie verschaffen over de bescherming van uw persoonsgegevens. Contactgegevens: privacy@ugent.be.

U heeft het recht om een klacht in te dienen over hoe uw informatie wordt behandeld, bij de Belgische toezichthoudende instantie die verantwoordelijk is voor het handhaven van de wetgeving inzake gegevensbescherming:

Gegevensbeschermingsautoriteit (GBA)

Drukpersstraat 35 – 1000 Brussel

Tel. [+32 2 274 48 00](tel:+3222744800)

e-mail: contact@apd-gba.be

Website: www.gegevensbeschermingsautoriteit.be

Verzekering

De opdrachtgever voorziet in een vergoeding en/of medische behandeling in het geval van schade en/of letsel ten gevolge van deelname aan deze klinische studie. Voor dit doeleinde is een verzekering afgesloten met foutloze aansprakelijkheid conform de wet inzake experimenten op de menselijke persoon van 7 mei 2004 Allianz Global Corporate & Specialty; Uitbreidingstraat 86, 2600 Berchem; Tel: [+32 33 04 16 00](tel:+3233041600); polisnummer BEL000862).

Betrokken worden in de uitwerking van deze studie

Wie graag betrokken blijft bij de uitwerking van deze studie kan nadien mee helpen nadenken hoe de resultaten verwerkt kunnen worden. De bedoeling is immers dat ik uit alle interviewgesprekken bepaalde thema's haal die voldoende reflecteren wat er gezegd is geweest. Aangezien ik niets over het hoofd wil zien vind ik het belangrijk dat de deelnemers – indien zij dat willen – hier een zeg in hebben door mee na te denken over de besproken thema's. Indien u hiermee wil helpen, mag u me steeds contacteren.

Wie informatie wil over de uitwerking kan vrijblijvend mailen naar Dagmar.Stockman@Ugent.be. Na contactname worden de e-mailadressen zorgvuldig bewaard in een met wachtwoord beschermd document. Wie deze contactgegevens wil laten verwijderen, mag steeds contact opnemen. Wie meer informatie wil kan ook steeds surfen naar www.projectseksueelgeweld.ugent.be.

INFORMED CONSENT – INTERVIEWSTUDIE

Onderzoeker: Dagmar Stockman (E: Dagmar.Stockman@Ugent.be – T: [09 264 86 11](tel:092648611))

Ik verklaar hierbij dat ik, als respondent bij een studie aan de Vakgroep Experimenteel-Klinische en Gezondheidspsychologie van de Universiteit Gent,

(Aankruisen indien akkoord)

- 18 jaar of ouder ben
- het document “Informatiebrief voor de deelnemers” pagina 1 tot en met 5 gelezen en begrepen en ik heb er een kopij van gekregen. Ik heb uitleg gekregen over de aard, het doel en de duur van de studie en over wat men van mij verwacht.
- op de hoogte ben van de mogelijke risico’s die verbonden zijn aan deze studie en op de hoogte ben over de hulpverleningsinstanties die ik kan contacteren wanneer dat nodig zou zijn na deelname aan het onderzoek
- totaal uit vrije wil deelneem aan deze wetenschappelijke studie
- de toestemming geef aan de proefleider om mijn resultaten op vertrouwelijke wijze te bewaren en te verwerken en anoniem te rapporteren
- op de hoogte ben van de mogelijkheid om mijn deelname aan het onderzoek op ieder moment stop te zetten en dit zonder opgave van reden
- begrijp dat zowel persoonlijke gegevens als gegevens aangaande mijn gezondheid worden verwerkt en bewaard gedurende minstens 20 jaar. Ik stem hiermee in en ben op de hoogte dat ik recht heb op toegang en op verbetering van deze gegevens. Aangezien deze gegevens verwerkt worden in het kader van wetenschappelijke doeleinden, begrijp ik dat de toegang tot mijn gegevens kan uitgesteld worden tot na beëindiging van deze studie. Indien ik toegang wil tot mijn gegevens, zal ik mij richten tot de onderzoeker die verantwoordelijk is voor de verwerking ervan.
- ervan op de hoogte ben dat ik op aanvraag een samenvatting van de onderzoeksbevindingen kan krijgen
- ermee instem om deel te nemen aan deze studie

Ik wil gecontacteerd worden indien citaten uit mijn interview gebruikt worden zodat ik deze kan nalezen op anonimiteit.

- Ja
 Nee

Ik wil gecontacteerd worden voor het verder uitwerken van deze studie en mee nadenken hoe de resultaten verwerkt kunnen worden.

- Ja
 Nee

Naam en voornaam van de deelnemer	Handtekening	Datum
Naam en voornaam van de onderzoeker*	Handtekening	Datum

2 kopieën dienen te worden vervolledigd. Het origineel wordt door de onderzoeker bewaard in het ziekenhuis gedurende 20 jaar, de kopie wordt aan de deelnemer gegeven.

* Aankruisen door de onderzoeker indien akkoord

Ik verklaar de benodigde informatie inzake deze studie (de aard, het doel, en de te voorziene effecten) mondeling te hebben verstrekt evenals een exemplaar van het informatiedocument aan de deelnemer te hebben verstrekt.	
Ik bevestig dat geen enkele druk op de deelnemer is uitgeoefend om hem/haar te doen toestemmen tot deelname aan de studie en ik ben bereid om op alle eventuele bijkomende vragen te antwoorden.	